

بررسی رابطه بین محدودیت در پتانسیل فرصت طلبی مدیران و زبان بدبینانه در گزارشگری مالی

امین رضایی^{۱*}، علیرضا فرشیدپور^۲

۱- کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران

۲- مربی، مدیریت مالی، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران

چکیده

هدف تحقیق حاضر، تعیین رابطه بین محدودیت در پتانسیل فرصت طلبی مدیران و زبان بدبینانه در گزارشگری مالی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد که طی سال های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵ در بورس اوراق بهادار تهران حضور داشته اند و بر اساس روش حذف سیستماتیک تعداد ۱۵۳ شرکت به عنوان نمونه آماری انتخاب گردیده است. در این تحقیق، مدیریت سود، محافظه کاری سود، توان حاکمیت شرکتی، مولفه های هدایت تحلیلگران، متغیر مستقل و زبان بدبینانه در گزارشگری مالی، متغیر وابسته در نظر گرفته شده است. تحقیق حاضر در زمره تحقیقات کاربردی قرار دارد، از لحاظ روش نیز در دسته تحقیقات همبستگی محسوب می گردد. برای جمع آوری داده ها و اطلاعات، از روش کتابخانه ای و در بخش داده ها از مراجعه به صورت های مالی، یادداشت های توضیحی و ماهنامه بورس اوراق بهادار استفاده شده است. به منظور توصیف و تلخیص داده های جمع آوری شده از آمار توصیفی و استنباطی بهره گرفته شده است. به منظور تحلیل داده ها ابتدا پیش آزمون های ناهمسانی واریانس، آزمون F لیمر، آزمون هاسمن و آزمون جاک- برا و سپس از آزمون رگرسیون چند متغیره برای تأیید و رد فرضیه های تحقیق از نرم افزار Eviews استفاده گردیده است. نتایج نشان داد که محدودیت در پتانسیل فرصت طلبی مدیران مشتمل بر دستکاری سود توسط مدیران، محافظه کاری سود، توان حاکمیت شرکتی و مولفه های هدایت تحلیلگران بر زبان بدبینانه در گزارشگری مالی تأثیر معنادار دارد.

واژه های کلیدی: زبان بدبینانه در گزارشگری مالی، مدیریت سود، محافظه کاری سود، توان حاکمیت شرکتی، مولفه های هدایت تحلیلگران.

۱. مقدمه

عدم شفافیت در حسابداری ممکن است منجر به فرصت طلبی مدیریتی و معاملات غیر طبیعی و حجم معاملات بالاتر شود. استفاده از زبان بدبینانه با کاهش بازده آتی دارایی در ارتباط است و ممکن است مدیران از زبان بدبینانه برای افشای مناسب تر اطلاعات استفاده کنند. بازار سهام تنها به محتوای اطلاعات واکنش نشان نمی دهد بلکه به فرم اطلاعات گزارش شده نیز واکنش نشان می دهد. مدیران برای تحت تأثیر قرار دادن واکنش بازار ممکن است یک زبان مناسب یعنی کمتر بدبینانه برای بحث و بیان عملکرد شرکت در گزارش سالانه انتخاب کنند. تغییر در حالت و لحن گزارش منجر به متوسط بازده سهام بیشتر در کوتاه مدت و بلندمدت می شود (چوی و همکاران، ۲۰۱۶). انتشار اطلاعات جدید انتظارات فعالان بازار و همچنین شناسایی قیمت سهام را تغییر می دهد. شواهد تجربی نشان می دهد که هشدارهای منتشر شده درباره سود به طور متوسط، بازده غیر طبیعی منفی در طول پنجره اعلام دارند ولی رکود مالی اخیر نشان داده است که ترکیب اخبار بد می تواند احساسات بازار و نقدینگی را تحت تأثیر قرار دهد. شرح های داده شده در صورت های مالی مستعد دستکاری بیشتر از اعداد و ارقام هستند همچنین با وجود الگوهای منحصر به فرد در مدیریت سود مانند گزارش دهی سودهای کوچک بجای زیان و یا برآورده شده اهداف تحلیلگران که ممکن با تأثیر استراتژیک بر لحن گزارش دهی تسهیل شده باشد، این تحقیق به این موضوع پرداخته است. همچنین این تحقیق بر بررسی استفاده از زبان خوش بینانه و بدبینانه و تغییر لحن مربوطه در گزارش سالانه شرکت ها پرداخته و ارتباط بین نسبت